

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 87/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 32Nt/13/2024-45 z 25. novembra 2024 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. januára 2025 bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a nebyť podrobený neľudskému či ponižujúcemu trestu podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu podľa § 438j Trestného zákona, podľa ktorého trest odňatia slobody, ktorý nebol podmiennečne odložený a bol právoplatne uložený pred 1. májom 2022 za čin, ktorý bol posúdený ako trestný čin podľa § 171 alebo § 172 a ktorý by bol po 30. apríli 2022 posúdený ako iný trestný čin alebo ako čin miernejšie trestný, súd po opätovnom posúdení pomerne skrátí, ak dĺžka uloženého trestu odňatia slobody prevyšuje hornú hranicu trestnej sadzby pre taký čin po nadobudnutí účinnosti tohto zákona alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu by bolo ponechanie pôvodnej dĺžky trestu odňatia slobody pre odsúdeného neprimerane prísne.

2. Sťažovateľ bol v roku 2015 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 13 rokov a 4 mesiace. Návrh sťažovateľa na rozhodnutie podľa § 438j Trestného zákona okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením zamietol. Podľa okresného súdu by bol skutok sťažovateľa podľa Trestného zákona účinného od 1. mája 2022 posúdený podľa § 172 ods. 3, 4

písm. c) a ods. 6 písm. c) Trestného zákona, pri ktorom je sadzba trestu odňatia slobody 10 až 15 rokov, a teda by podľa Trestného zákona účinného od 1. mája 2022 nešlo o iný alebo miernejšie trestaný trestný čin. Ponechanie pôvodnej dĺžky trestu tak nie je neprimerané. Okrem toho okresný súd uviedol, že § 438j Trestného zákona možno použiť len v prípade rozdielnosti právnej úpravy účinnej do 30. apríla 2022 a právnej úpravy účinnej po 1. máji 2022, a nie pri neskorších zmenách Trestného zákona, akou bola rozsiahla novela Trestného zákona (zákon č. 40/2024 Z. z.).

3. Sťažovateľ s týmto posledným záverom okresného súdu nesúhlasí, keďže nevyplýva z dôvodovej správy k novele Trestného zákona účinnej od 1. mája 2022, a ak by bol jeho skutok posúdený podľa neskoršej novely Trestného zákona (zákon č. 40/2024 Z. z.), sadzba trestu odňatia slobody by bola 2 až 8 alebo 7 až 15 rokov. Z toho vyvodzuje porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z porovnania trestných sadzieb vyvodzuje porušenie práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a ďalej cituje z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu o potrebe primeranosti trestu.

II.

4. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

5. Tak tomu v prípade sťažovateľa nie je, čo vylučuje, že by rozhodnutím okresného súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa. Nie je dôvod vzťahovať § 438j Trestného zákona na neskoršie úpravy Trestného zákona ako tú, ktorá nadobudla účinnosť 1. mája 2022. Ustanoveniu § 438j Trestného zákona predchádza jeho označenie vyjadrené slovným spojením „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022“. Z tohto pomenovania, ako aj z toho, že § 438i Trestného zákona rozlišuje právnu úpravu účinnú do 30. apríla 2022 a právnu úpravu účinnú od 1. mája 2002, vyplýva, že záver okresného súdu o tom, že toto ustanovenie nemožno vzťahovať na neskoršie novely Trestného zákona, nie je zjavne mylný. Sťažovateľ žiada úpravu trestu podľa ustanovení Trestného zákona účinných od 6. augusta 2024, ktoré pôvodne mali nadobudnúť účinnosť 15. marca 2024. Prechodné ustanovenie k týmto úpravám, ktoré je obsiahnuté v § 438k Trestného zákona, ktoré mali byť pôvodne účinné od 15. marca 2024, však neobsahuje žiadne normy, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sťažovateľovi ešte v roku 2015 uložený trest sa má upraviť v nadväznosti na úpravy Trestného zákona, ktoré nadobudli účinnosť 6. augusta 2024.

6. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu